

Complementaire ontwikkellijnen

Duurzame schaalsprong Brainport

“De krachtige economische ontwikkeling leidt tot groeipijn, met name op het gebied van verstedelijking en mobiliteit. Een belangrijke opgave is het maken van een schaalsprong ten aanzien van verstedelijking en bereikbaarheid. Dit is nodig om toekomstbestendig te blijven en aantrekkelijk voor talent en (toekomstige) bewoners, werkgevers en werknemers.”

Hoofdoopgaven:

1. Stedelijke schaalsprong
2. Verduurzamen verstedelijking
3. Schaalsprong bereikbaarheid

Nieuwe balans landelijk gebied

“De transitie van het landelijk gebied betreft nadrukkelijk niet alleen de transitie van de agrarische sector. De versterking van ruimtelijke en ecologische kwaliteiten hangt ook samen met de veranderende economische en sociale structuur in het landelijk gebied en de verbinding tussen landelijk en stedelijk gebied.”

Hoofdoopgaven:

1. Herstel natuurlijk systeem en ruimtegebruik
2. Versterking landschap, natuur en stad-land
3. Economische en sociale ontwikkelingen irt. kwaliteit en vitaliteit regio (o.a. landbouw)

De opgaven

Nitraatrichtlijnen &
NPLG

Regionale
voedselkringloop

NOVEX De Peel

Vitaliteit landelijk
gebied
#BrainportBuiten

Toekomst
energiesysteem

Realisatie duurzame
opwek energie

Verduurzaming
gebouwde omgeving

Schaalsprong regio
(wonen, werken,
mobiliteit)

Brainport Agenda

Werklocaties

Aansluiting
stimuleringsfonds op
opgaven

Veilige mobiliteit

Gezonde
(verstedelijking)

Mobiliteit voor
iedereen

Samenhangend
mobiliteitssysteem

Robuust en
betrouwbaar
mobiliteitssysteem

Slagvaardigheid
samenwerking

Kennisontwikkeling

Brede
Welvaartsperspectief

rollen vs. opgaven							
		Agendasetting & lobby	Analyse, verkenning en kennisuitwisseling	strategiebepaling	netwerk, dialoog & afstemming	aanjager	Coördinatie & verbinding
	Opgave						
Nitraatrichtlijnen & NPLG							
Regionale voedselkringloop							
NOVEX De Peel							
Vitaliteit landelijk gebied							
Toekomst energiesysteem							
Realisatie duurzame opwek energie							
Verduurzaming gebouwde omgeving							
Schaalsprong regio (wonen, werken, mobiliteit)							
Brainport Agenda							
Werklocaties							
Aansluiting stimuleringsfonds op opgaven							
Veilige mobiliteit							
Schone en stille mobiliteit							
mobiliteit voor iedereen							
samenhangend mobiliteitssysteem							
Robuust en betrouwbaar mobiliteitssysteem							
gezonde verstedelijking							
faciliteren economische ontwikkelingen							
slagvaardigheid samenwerking							
kennisontwikkeling							
Brede Welvaartsperspectief							
Verbindende rol overheid in triple helix							

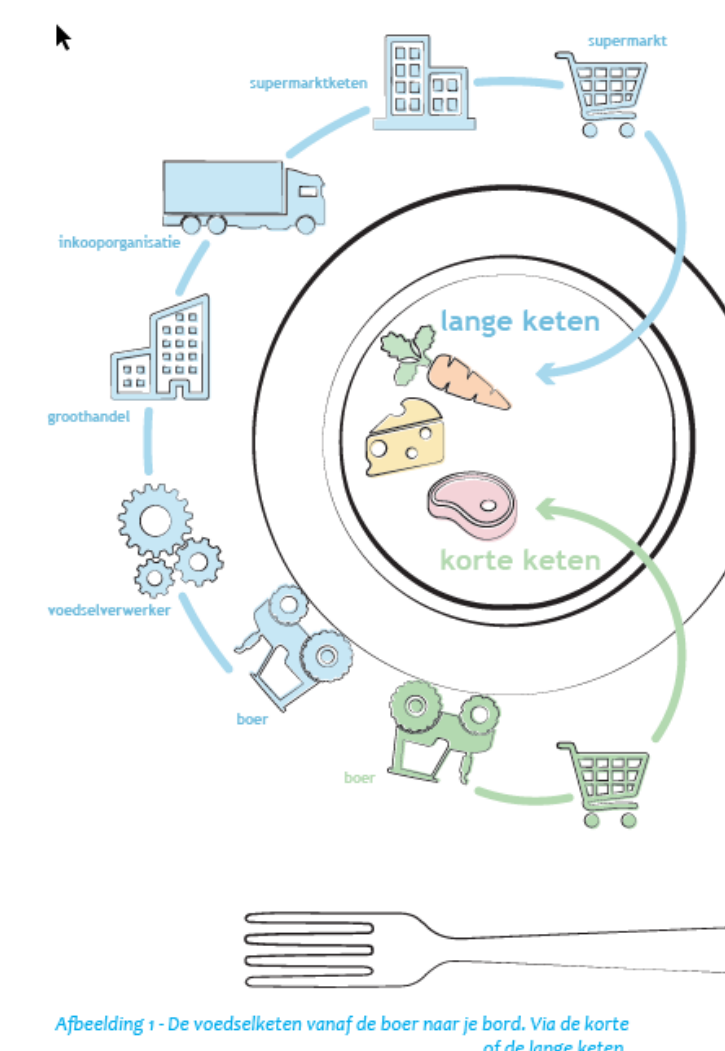
Regionale voedselkringloop

Beschrijving opgave(n)

- Gegarandeerde en gezonde voedselvoorziening in regio
- verkleinen land- en CO2-voetafdruk
- Vergroten inzicht bij inwoners in waarde van ons voedsel
- Inzetten regionale kennis regio op foodtech-gebied
- Overheid als launching customer

Visualisatie opgaven op basis van data

- Regionale voedselvoorziening boervriendelijk, duurzaam en economisch volhoudbaar.

- Basis is beschreven in “De Metropoolregio smaakt naar meer!”. Project is opgenomen in uitvoeringsagenda Landbouw en voedsel provincie Noord-Brabant.

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Nationaal programma landelijk gebied

Beschrijving opgave(n)	Visualisatie opgaven op basis van data
- Gebiedsprogramma gereed op 1 juli 2023 (provincie is gebiedsautoriteit) - Coördinatie en afstemming gebiedsprocessen - Afstemming met andere Brabantse regio's, waterschappen, provincie en rijk - Bewaken integraliteit met andere regionale opgaven (schaalsprong Brainport) 1. Belangrijkste opgaven: 20-30% minder vee en versnelde afname aantal veehouderijen opkoopregeling - afname te plaatsen mest (landelijk fosfaatoverschot ~= weg) 2. Extensiveren en afwaarderen en gronden - in en rond beekdalen (100-250 m) - Uitspoelingsgevoelige gronden (ZO-zand en löss) 3. Ook (percelen van) plantaardige bedrijven uitplaatsen / opkopen 4. Melkveehouderij in 2032 geheel grondgebonden (wet) - Extensiveren bouwplannen - Meer rustgewassen - Maatwerkaanpak 5. Geld voor blijvers: natuurinclusief, innovatieve stalsystemen / managementmaatregelen, ondernemerschap/innovatie.	Doelen Nationaal programma landelijk gebied: Stikstof: in 2030 74% N-gevoelig N2000 onder KDW (was 2035) Klimaat: 5 Mton CO2 reductie in 2030 voor landbouw en landgebruik Water: in 2027 alle maatregelen uitgevoerd tbv KRW-doelen (landbouw, andere bronnen via stroomgebiedsplannen) Natuur: uitbreiden natuurareaal en versterken huidige natuur Transitiefonds €25 mld (18 mld opkoop, 7 mld perspectief blijvers)

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

NOVEX De Peel

Beschrijving opgave(n)
• Stikstofopgave • Klimaat • Kaderrichtlijn water • Transitie landbouw. • Verbinden van land en stad • Landelijk gebied waarin kwaliteit van de leefomgeving is verbeterd: (droogte, wateroverlast en waterkwaliteit zijn verbeterd, economische vitaliteit is robuust, vitale landbouwsector, gerealiseerde energieopgave).

Visualisatie opgaven op basis van data
Het doel is om leefbaarheid en economische vitaliteit van de Peel voor mensen die wonen, werken en recreëren in de Peel te verbeteren en een toekomstbestendige gezonde en natuurlijke leefomgeving te maken. Zie NPLG doelen. Vanuit een gezamenlijk en gedragen toekomstbeeld verbinden van bestaande trajecten. Maken van een gezamenlijke investeringsagenda en uitvoering organiseren op basis van samenwerkingsafspraken.

Hoofdvragen
Herken je je in deze opgave? Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Vitaliteit landelijk gebied (#Brainportbuiten)

Beschrijving opgave(n)

- Natuur en groen. Realiseren Natuur Netwerk Brabant.
- Economische vitaliteit buitengebied. Leefbaar en aantrekkelijk buitengebied.
- Bodem en Water. (zie aparte sheet)
- Ontwikkelen monitor

Visualisatie opgaven op basis van data

Streefbeeld voor het landelijk gebied, vastgesteld door 21 gemeenten in 2020. :

Een gezond en levendig buitengebied.

Vergroten areaal natuur, aaneengesloten natuurgebieden, vergroten biodiversiteit. Aankoop gronden (Groen ontwikkelfonds).

Vergroten van de mogelijkheden om te ondernemen in het buitengebied

Lange-termijn perspectief voor het buitengebied.

Buitengebied draagt bij aan leefkwaliteit-aantrekkelijkheid hele regio.

Monitoring is als project opgenomen in Uitvoeringsagenda Landbouw en voedsel provincie Noord-Brabant.

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

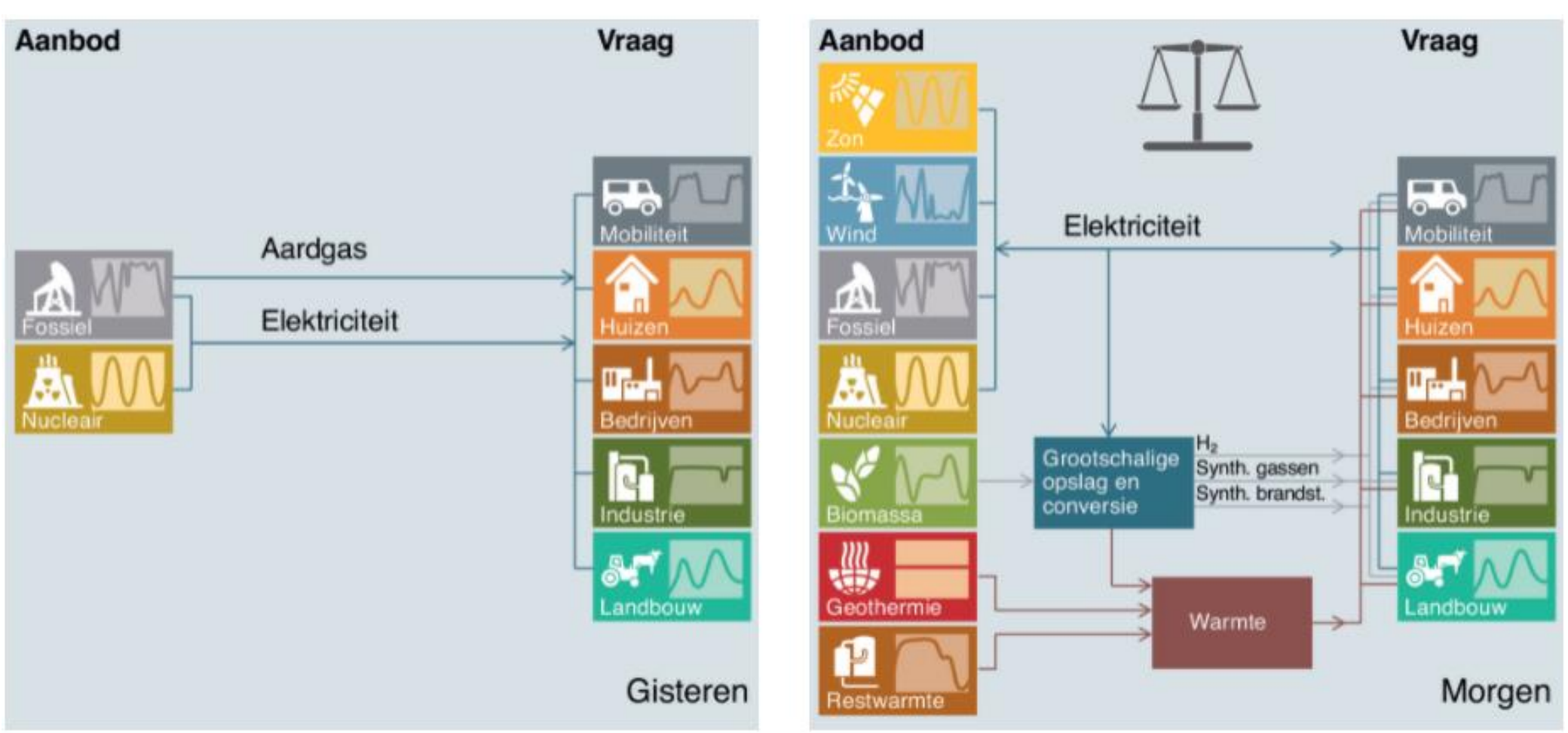
Toekomst energiesysteem

Beschrijving opgave(n)

- Opgaven:
- (Lobby voor) uitbreiding elektriciteitsnet (door Tennet/Enexis)
 - (Stimuleren) innovatie om te komen tot alternatieve oplossingen zoals opslag in batterijen en smart grids.
 - Ruimtelijke afweging / planning woningen en bedrijven in relatie tot het energiesysteem.
 - Inrichting bedrijven(terreinen) en woonwijken van de toekomst (vanuit oogpunt verduurzaming/energie).
 - De energietransitie (denk aan transportinfrastructuur, opslag en bv geothermie) vraagt ook op ruimte in de bodem en ondergrond.
 - Bovenliggend: inzicht krijgen over scenario's en mogelijke toekomstige beelden van ons CO2 neutrale energiesysteem (in 2050)

Visualisatie opgaven op basis van data

In de lijn van het Programma Energiehoofdstructuur (PEH) (ministerie EZK): gericht op de ruimtelijke planning van het energiesysteem op nationale schaal (ontwerpprogramma wordt zomer 2023 opgeleverd).

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Realisatie duurzame opwek energie

Beschrijving opgave(n)

Opgaven:

- Invulling zoekgebieden grootschalige duurzame opwek (maken van beleid en regels om de uitvoering in goede banen te leiden; participatieprocessen).
- Zo nodig herijking zoekgebieden in de Regionale Energiestrategie (RES).
- Stimuleren zon op bedrijfsdaken en 'restruimten' als taluds, op parkeergarages of langs vliegvelden.
- Stimuleren 'zon op land' na afweging zonneladder.
- Realiseren financiële participatie in duurzame energieprojecten.

Visualisatie opgaven op basis van data

RES 1.0: zoekgebieden

Beleidsbrief Zon (mei 2022):

Daken en andere objecten maximaal benut

Dubbel ruimtegebruik noodzakelijk

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

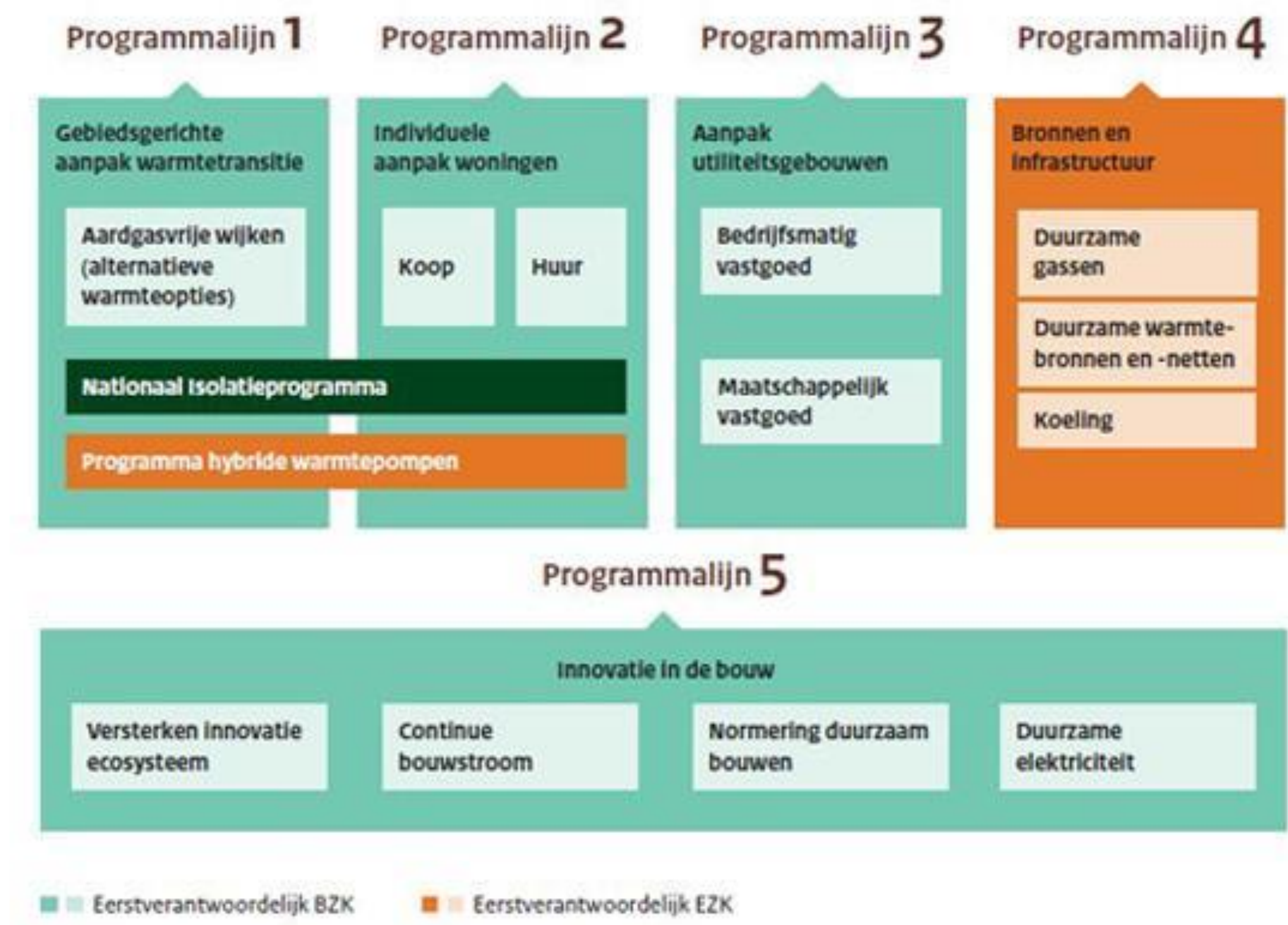
Verduurzaming gebouwde omgeving: stimuleren gebruik duurzame warmtebronnen en energiebesparing

Beschrijving opgave(n)

Opgaven:
Besparing en verduurzaming van energieverbruik door bewoners, bedrijven en gemeenten (maatschappelijk vastgoed).
Stimuleren gebruik duurzame warmtebronnen. Monitoren en afstemmen van gebruik bovenlokale warmtebronnen (denk aan biogas, aquathermie en geothermie).

Visualisatie opgaven op basis van data

In de lijn van het Beleidsprogramma Verduurzaming Gebouwde Omgeving (ministerie BZK en EZK) (mei 2022):

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Schaalsprong Regio

Beschrijving opgave(n)

Opgave om de groei (schaalsprong) op een goede manier te laten plaatsvinden in onze samenleving.

Zodat het niet alleen versterkend werkt voor onze economie, maar ook voor de totale brede welvaart van onze regio; welvaart en welzijn in balans!

Wonen, werken en bereikbaarheid: voor ons als overheid een cruciale opgave. Met de voorziene groei hebben we hier een extra opgave voor een passend woningaanbod, voldoende werklocaties en aansluitende mobiliteit. Onze prioriteit hier is nu met bestaande en nieuw te ontwikkelen plannen versnelling in aan te brengen.

Huidige fase van kwartiermakerschap omzetten in concretisering en uitwerking van plannen.

Onderleggers: verstedelijkingsakkoord, ontwikkelstrategie, strategische agenda Brainport.

Visualisatie opgaven op basis van data

De economie van Brainport Eindhoven is de voorbije jaren bovengemiddeld hard gegroeid. De verwachting is dat de autonome groei onverminderd kan en zal aanhouden in de hele keten van opleiding en onderzoek, exporterende OEM's en hun duizenden toeleverende MKB-bedrijven, en nieuwe startups

De Brainport Eindhoven regio dreigt op slot te raken omdat er niet genoeg woningen zijn, het aanbod aan bedrijfsruimte achterblijft, het woon- en leefklimaat onder druk staat, de bereikbaarheid niet op orde is en er te weinig talent beschikbaar is.

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Brainport Agenda

Beschrijving opgave(n)	Visualisatie opgaven op basis van data
Opgave om de groei (schaalsprong) op een goede manier te laten plaatsvinden in onze samenleving. Zodat het niet alleen versterkend werkt voor onze economie, maar ook voor de totale brede welvaart van onze regio; welvaart en welzijn in balans! Wonen, werken en bereikbaarheid: voor ons als overheid een cruciale opgave. Met de voorziene groei hebben we hier een extra opgave voor een passend woningaanbod, voldoende werklocaties en aansluitende mobiliteit. Onze prioriteit hier is nu met bestaande en nieuw te ontwikkelen plannen versnelling in aan te brengen. Huidige fase van kwartiermakerschap omzetten in concretisering en uitwerking van plannen. Onderleggers: verstedelijkingsakkoord, ontwikkelstrategie, strategische agenda Brainport.	De economie van Brainport Eindhoven is de voorbije jaren bovengemiddeld hard gegroeid. De verwachting is dat de autonome groei onverminderd kan en zal aanhouden in de hele keten van opleiding en onderzoek, exporterende OEM's en hun duizenden toeleverende MKB-bedrijven, en nieuwe startups De Brainport Eindhoven regio dreigt op slot te raken omdat er niet genoeg woningen zijn, het aanbod aan bedrijfsruimte achterblijft, het woon- en leefklimaat onder druk staat, de bereikbaarheid niet op orde is en er te weinig talent beschikbaar is.

Hoofdvragen
Herken je je in deze opgave? Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Schaalsprong werklocaties

Beschrijving opgave(n)

Door een ‘perfect storm’ van beperkte beschikbaarheid van gronden, stikstofbeperkingen en netwerkschaarste, staat de beschikbaarheid van bedrijventerreinen de komende jaren enorm onder druk.

Visualisatie opgaven op basis van data

Totale uitbreidingsvraag in 2022 t/m 2030 van ca. 240 –375 ha. (voorzichtige schatting).
Bedrijven willen groei voornamelijk verwezenlijken binnen eigen ‘subregio’.
Bron: Stec behoefte­raming 2022

Huidige planvoorraad is nog niet uitgeefbaar (Een groot gedeelte daarvan zal naar verwachting ook niet snel uitgeefbaar zijn).

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Aansluiting Stimuleringsfonds op opgaven

Beschrijving opgave(n)

Het Stimuleringsfonds als verbinder van de opgaven binnen MRE;
Van (economisch) doel naar middel;
Focus op projecten die bijdragen aan oplossingen voor de opgaven en tevens economisch toegevoegde waarde voor de regio hebben;
Positionering van het Stimuleringsfonds als middel om bij te dragen aan oplossingen voor opgaven.

Visualisatie opgaven op basis van data

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Veilige mobiliteit

Beschrijving opgave(n)

Verkeersveiligheid
Met de risico-gestuurde aanpak, investeren we waar de meeste veiligheid winst te halen is.
Sociale veiligheid
Het gaat hierbij om de beleving van veiligheid in het openbaar vervoer, op loop- en fiets - routes en op mobiliteitshubs en truckparkings
Externe veiligheid

Visualisatie opgaven op basis van data

Streven naar nul verkeersslachtoffers. Elk slachtoffer is er een teveel.

Ontwikkeling van de tevredenheid van de reiziger van deur tot deur

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Schone en stille mobiliteit

Beschrijving opgave(n)

Schone, stille en gezonde mobiliteit is van groot belang voor reizigers, vervoerders en onze directe leefomgeving.

Visualisatie opgaven op basis van data

Ten minste 50% reductie van broeikasgassen
ten minste 50% gebruik van duurzame energie.
Reductie 50% negatieve gezondheidseffecten door
verkeersemissie (Schone Lucht Akkoord)
Overlast van verkeer geminimaliseerd door in te zetten op
stille voertuigen en infrastructuur
Actieve mobiliteit in 2030 is toegenomen

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Mobiliteit voor iedereen

Beschrijving opgave(n)

We zetten samen met provincie in op passende vervoersoplossingen, ook voor jong en oud, mensen met een fysieke of mentale beperking, met beperkte digitale vaardigheden, met minder financiële mogelijkheden en met beperkte mobiliteitsmogelijkheden

Visualisatie opgaven op basis van data

Onderwijs-, zorg-, werk-, recreatie-, natuur- en dagelijkse voorzieningen en sociale contacten zijn in 2030 goed bereikbaar voor iedereen.

Het aantrekkelijk maken van alternatieven voor de (eigen) auto: lopen, fietsen, gedeelde mobiliteit voor iedereen

De reisinformatie is in 2030 toegankelijk voor iedereen in Brabant.

Mensen zijn in 2030 meer tevreden over hun mobiliteit dan in 2021

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Samenhangend mobiliteitssysteem

Beschrijving opgave(n)

We zetten in op een samenhangend mobiliteitssysteem dat de ketenmobiliteit versterkt en reizigers verleid om bewust andere keuzes te maken. Mobiliteit als Dienst zorgt ervoor dat reizigers op basis van real time informatie en op basis van persoonlijke voorkeuren hun reis kunnen plannen, boeken en betalen. Alle modaliteiten zijn daarbij belangrijk en vervullen in onderlinge samenhang elk hun eigen rol. Hierbij zijn de mobiliteitshubs belangrijke schakels waar de verschillende vormen van vervoer samenkomen. Sleutel voor succes is de uitwisseling en het gebruik van data.

Visualisatie opgaven op basis van data

Het aantal multimodale ketenverplaatsingen in personenvervoer is in 2030 verdubbeld ten opzichte van 2019
Reizigers zijn uiterlijk in 2030 tevreden over de kwaliteit van hun overstap en de reizigersinformatie sluit aan bij de informatiebehoeften van reizigers (rapportcijfer minimaal 7):

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Robuust en betrouwbaar mobiliteitssysteem

Beschrijving opgave(n)

Om economisch concurrerend te zijn zorgen we ervoor dat het mobiliteitssysteem robuust en betrouwbaar is en dat de multimodale bereikbaarheid optimaal is.
Robuust betekent dat reizigers en goederen binnen een acceptabele en betrouwbare tijd op hun bestemming aankomen, ook wanneer er verstoringen optreden. We pakken belangrijke knelpunten aan en zorgen voor een adequaat beheer en onderhoud van infrastructuur.

Visualisatie opgaven op basis van data

De (multimodale) reistijd is in 2030 in 95% van de gevallen conform de voorspelling + of – 5 minuten.
Het is in 2030 gemakkelijker om de spits of drukte te vermijden. In 2030 staan er minder structurele files. In het openbaar vervoer heb je in 2030 altijd een plaats, ook in de spits.
Het percentage reizigers en ondernemers (vervoerders en verladers) dat zijn of haar reistijd acceptabel en in voldoende mate voorspelbaar vindt is in 2030 toegenomen.

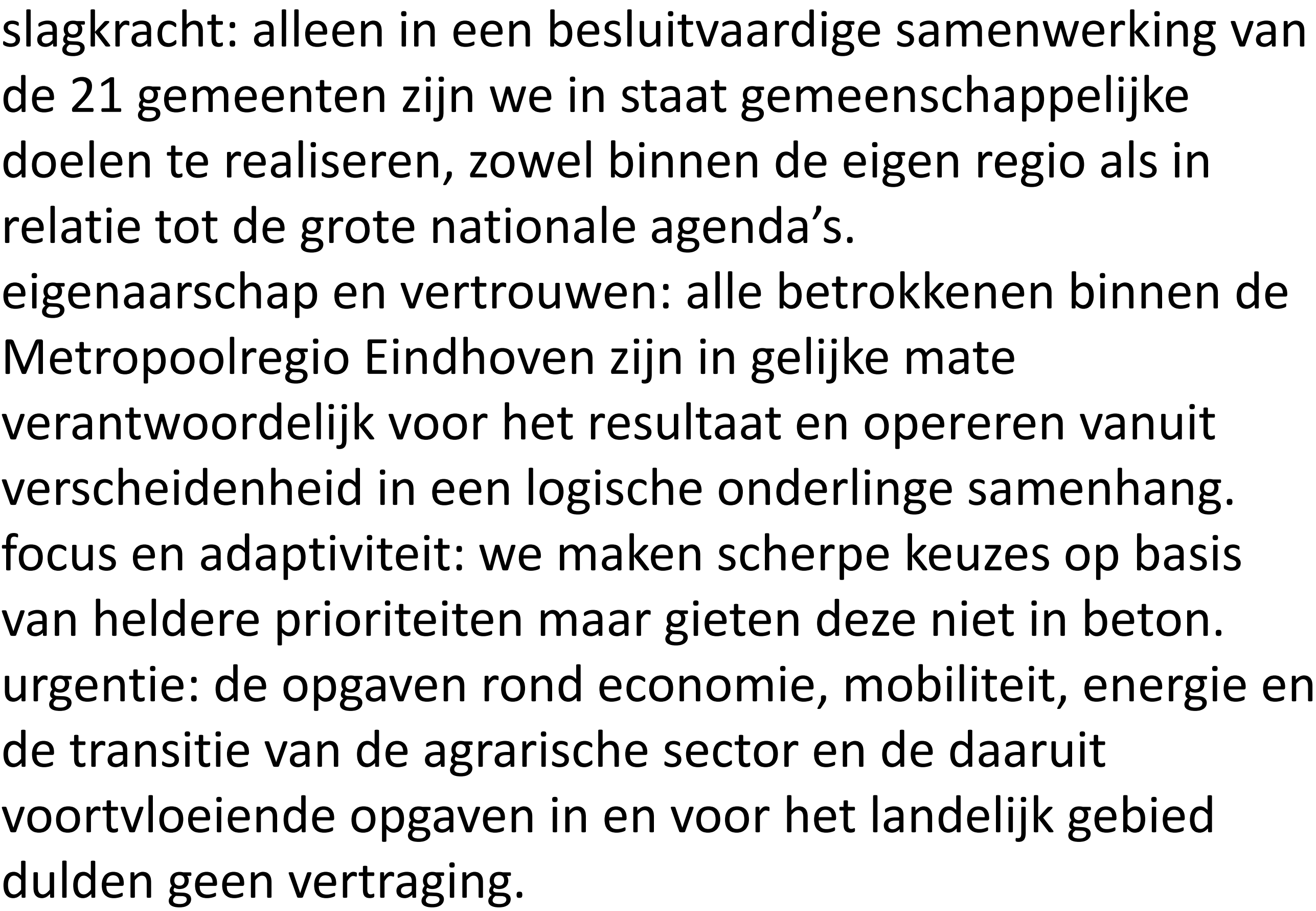
Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

de samenwerking binnen Metropoolregio Eindhoven kan alleen de gewenste resultaten opleveren voor de regio als er een organisatievorm komt die slagkracht, eigenaarschap, focus en urgentie kan faciliteren en stimuleren

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

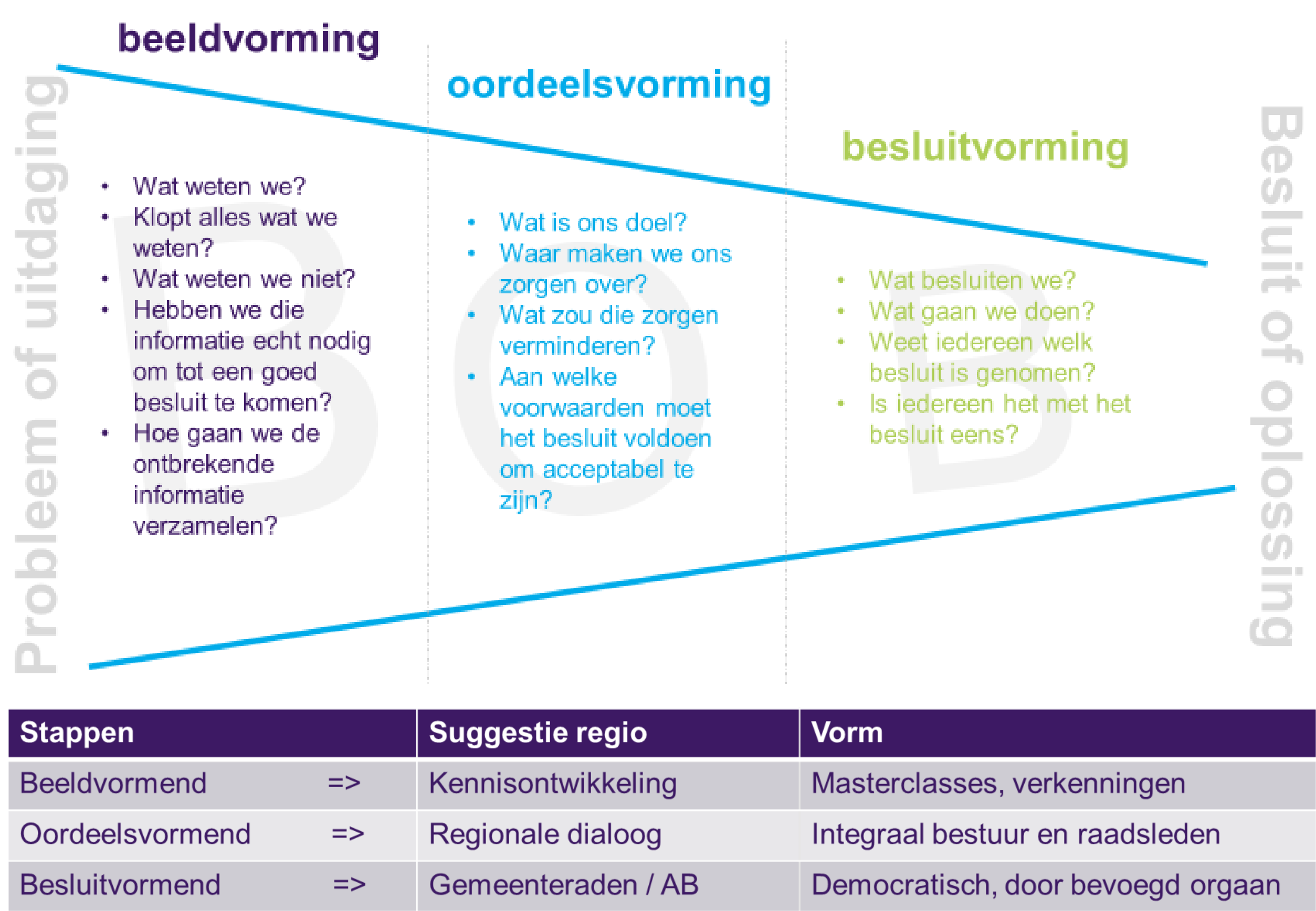
Kennisonontwikkeling

Beschrijving opgave(n)

Verkenningen op actuele ontwikkelingen
Verzamelen van aanwezige kennis op onze opgaven
Transparantie in informatiedeling
Centraal ontsluiten van kennisontwikkeling
Verrijken van kennis via o.a. masterclasses, nieuwsbrieven, dialogen
Doelgroepenbenadering

Verbinding met kennispartners:
Hogeschool Fontys
Universiteiten Eindhoven, Tilburg
Provincie Noord-Brabant
Brabant advies
Pon/Telos
Brabant kennis
“collega”-regio’s (o.a. Noordoost-Brabant, West-Brabant, hart van Brabant)
Planbureaus, o.a. PBL, CPB en/of SCP

Visualisatie opgaven op basis van data

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Het concept Brede Welvaart passen we regionaal toe als een denkkader. Dit draagt eraan bij om vanuit een brede beschouwing op de opgaven scherpe beslissingen te kunnen nemen. Daarbij is het van belang hoe beslissingen van vandaag uitpakken over 30 jaar voor de volgende generaties. Door het toe te passen als dialoogmodel kunnen afruilen in beeld gebracht worden tussen verschillende opties. Toekomstscenario's en een ontwerpgerichte benadering dragen daaraan bij. Dit vraagt om een integraal bestuurlijk gesprek/ dialoog over de opgaven

Hier & nu, Zuidoost-Noord-Brabant

Herken je je in deze opgave?

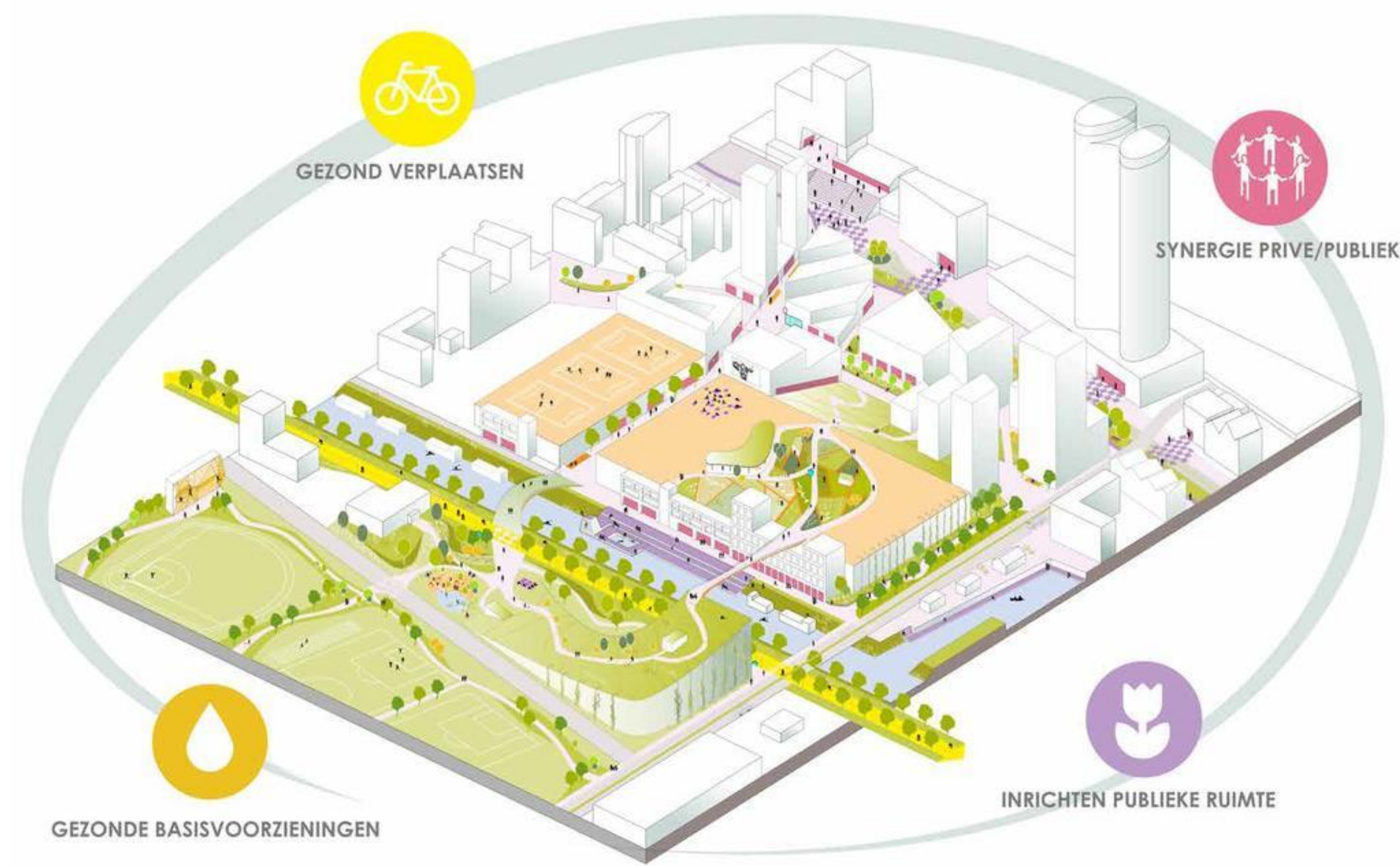
Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Gezonde verstedelijking

Beschrijving opgave(n)

Je leefomgeving heeft impact op de gezondheid van je lichaam en geest. Een schone en prettige omgeving die gezonde keuzes stimuleert, zorgt ervoor dat mensen zich gezonder voelen en ook zijn.

Visualisatie opgaven op basis van data

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Beschrijving opgave(n)	Visualisatie opgaven op basis van data

Hoofdvragen
Herken je je in deze opgave?
Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

Beschrijving opgave(n)	Visualisatie opgaven op basis van data

Hoofdvragen

Herken je je in deze opgave?

Wat kan regionale samenwerking vanuit strategisch niveau toevoegen op deze opgave(n)

Achtergrond

